

**Høringsfrist:
Torsdag 8. maj**

ORGANISATIONSUDVALGETS INDSTILLING TIL

FORRETNINGSUDVALGETS HØRINGSUDKAST TIL:

Rammer for DN's netværk

Sagens kerne	2
Proces.....	2
Formålet med DN's netværk	2
Målene for arbejdet i DN's netværk.....	3
Kommunikationskanaler	4
Organisering	4
Samarbejde med andre organisatoriske enheder	5
Ressourcer	5
Procedurer	6
Evaluering.....	6
Bilag 1: Oversigt over DN's netværk pr. februar 2014.....	7
Bilag 2: Formalia for DN's netværk	8
Bilag 3: Netværkenes input til politikudvikling og lobbyvirksomhed ...	9
Bilag 4: DN's demokratiforståelse.....	12

Sagens kerne

Som en del af konklusionen på DN's Demokratiudredning besluttede Repræsentantskabet i november 2013 formålet med netværkene som organisatorisk enhed og målene med netværkenes arbejde. Dermed er netværkenes foreningsrolle afklaret, men i detaljen er der stadig en del uafklarede diskussionspunkter. De vedtagne formål/mål er imidlertid et godt strategisk udgangspunkt for at beskrive rammer for netværkenes arbejde og dermed afstemme forventningerne.

Begrebsafgrænsning: "Netværk" anvendes i denne sammenhæng som en bred samlebetegnelse for sammenslutninger af frivillige med henblik på at styrke DN's arbejde med et bestemt emne på tværs af geografiske og organisatoriske skel. Det er ikke vigtigt, hvad vi kalder de aktivitetsformer, som netværk er rammen om. Men det er vigtigt, at vi er bevidste om, hvad det enkelte netværk arbejder med, hvorfor og hvordan.

Proces

Da mange aktive i og uden for netværkene de senere år har været involveret i diskussioner om netværkene, lægger FU op til en bred høring i organisationen, før FU konkluderer. På dn.dk/netvaerksrammer ligger dette høringsudkast sammen med for-arbejderne til det, og samme sted vil høringssvarene blive lagt i takt med, at de kommer ind.

Processen forløb/forløber således:

- 4. februar: Processen startede med en grundig drøftelse mellem Organisationsudvalget og repræsentanter for netværkene. Debatoplæg til og referat af mødet ligger på dn.dk/netvaerksrammer.
- Februar: Organisationsudvalget udarbejdede en indstilling til FU's høringsudkast.
- 7. marts: FU besluttede sit høringsudkast (dette dokument).
- **12. marts til 8. maj (8 uger): Bred høring i organisationen.** Netværkene involveres særligt.
- 11. juni: Organisationsudvalget beslutter indstilling til FU efter endt høring.
- 20. juni: FU beslutter rammer for DN's netværk.

Formålet med DN's netværk

Repræsentantskabet har vedtaget følgende formål med DN's netværk: "Netværkene inspirerer aktive medlemmer om bestemte *emner* på tværs af geografiske og organisatoriske skel – svarende til, at samrådene inspirerer afdelingsbestyrelserne om *sager* og problemstillinger inden for samrådenes geografiske områder." Formålet kan udfoldes i to pointer:

For det første: DN er en meget lokalt funderet organisation, og langt de fleste frivillige er lokale aktive i afdelingerne. Derfor er det vigtigt at sikre de frivillige aktives udsyn over kommunegrænsen. Netværk inspirerer det lokale arbejde på tværs af de geografiske skel, der altid vil præge en lokalt funderet organisation. Derved kan netværk være med til at styrke organisationens indre vitalitet ved at sprede viden, erfaring og engagement.

For det andet: DN's unikke styrke som organisation er, at vi på samme tid har et stærk lokalt niveau og et stærkt nationalt niveau. *Samspillet* mellem de to niveauer er afgørende for DN's succes. Netværk kan være med til at optimere samspillet om bestemte emner – begge veje. Det nationale niveau har brug for indspil baseret på lokale erfaringer. Det lokale niveau har brug for indspil baseret på et nationalt overblik.

Målene for arbejdet i DN's netværk

Det gode netværk lever op til et eller flere af de tre mål, som Repræsentantskabet har opstillet for netværkene som organisatorisk enhed. Målene udfoldes nedenfor. Fælles for målene er, at de peger mod at levere resultater for naturen og miljøet. Enten *direkte* gennem et konkret produkt, eller – som oftest – *indirekte* ved at stimulere arbejdet i de to organisatoriske enheder, som kan tegne DN, nemlig afdelingsbestyrelserne og FU/Sekretariatet.

Da netværkene ikke kan tegne DN, kan de ikke selvstændigt arbejde med/mod myndighederne og dermed ikke selvstændigt være med til at udfylde DN's primære mission i samfundsperspektiv. Men diskussioner, videndeling og erfaringsudveksling i netværkene kan være med til at løfte engagementet og kompetencerne hos de aktive, der arbejder med at tegne DN lokalt og nationalt. Et godt netværk er altså ikke en lukket diskussionsklub. Et netværk er godt, hvis diskussionerne i netværket får effekt i afdelingerne og/eller i FU/Sekretariatet.

Her følger de tre mål for netværkenes arbejde og en udfoldning af målene med udgangspunkt i ovennævnte tankegang. Målene er ligeværdige. Rækkefølgen er derfor ikke udtryk for nogen prioritering, og et netværk kan arbejde med alle tre mål på én gang.

Mål 1: Kvalitetsløft af arbejdet i afdelingerne

Repræsentantskabet har vedtaget: "Et kvalitetsløft af arbejdet i afdelingsbestyrelserne – udmøntet i bedre klager, bedre lokal lobbyvirksomhed, bedre arrangementer, bedre lokal naturpleje osv. Operativt ved at den eller de afdelingsaktive, som også er netværksaktive, vil kunne højne kvaliteten af afdelingens aktiviteter inden for det fagområde, som dækkes af et givet netværk. Enten ved selv at udføre dem eller ved at inspirere afdelingskolleger."

Udfoldning: Et godt netværk, som arbejder med dette mål, har *mange* afdelingsaktive som medlemmer for derved at få effekt i mange af de afdelinger, hvor emnet for netværket er relevant. Den slags netværk kan opstå på initiativ af aktive i afdelingerne – eksempel: Naturplejernetværket. Eller de kan opstå på initiativ af Sekretariatet/FU, f.eks. i forlængelse af kurser under Naturens Universitet – eksempel: Naturguidenetværket.

Mål 2: Leverer konkrete produkter

Repræsentantskabet har vedtaget: "Leverer konkrete produkter, f.eks. en plejet eng, en artsliste for en lokalitet, en hjemmeside med informationer og gode råd, måske et seminar – måske så meget andet, som kunne rekvireres af en afdelingsbestyrelse, FU eller Sekretariatet."

Udfoldning: Et godt netværk, som arbejder med dette mål, behøver ikke nødvendigvis at have mange medlemmer. Effekten opnås gennem det leverede produkt, og hvis det f.eks. er en hjemmeside med nyttige informationer, der anvendes af mange afdelingsaktive, kan netværket på den måde indirekte bidrage væsentligt til et kvalitetsløft af arbejdet i afdelingerne. Eksempel: Lys- og Lydnetværket rummer forholdsvis få medlemmer, men driver en hjemmeside på dn.dk med informationer og gode råd til at kvalitetsløfte afdelingernes og Sekretariatets arbejde med lys- og lydforurening.

Mål 3: Input til FU's politikudvikling mv.

Repræsentantskabet har vedtaget: "Input til FU's politikudvikling mv. – som et uformelt og værdsat supplement til den nuværende rådgivning via de faglige udvalg og Sekretariatet."

Udfoldning: Et godt netværk opsamler ofte – som et værdifuldt biprodukt af arbejdet med mål nummer 1 og 2 – lokale erfaringer, der kan nyttiggøres i DN's politikudvikling og nationale lobbyarbejde. Et netværk kan som udgangspunkt ikke have politik-input som den eneste effekt af netværkets arbejde. Men politikinput baseret på mange lokale aktives erfaringer med, hvordan lovgivningen virker i praksis, er en stor styrke for DN. Problemstillingen er yderligere udfoldet i bilag 3 med tætte relationer til DN's demokratiforståelse som beskrevet i bilag 4.

Kommunikationskanaler

En grundforudsætning for, at et netværk i det hele taget kan nå nogen mål er, at der sker en levende udveksling af viden, erfaringer og idéer inden for netværket. Derfor stiller DN følgende interne (i forhold til netværkets medlemmer) og eksterne (i forhold til resten af organisationen) kommunikationskanaler til rådighed:

- Podio er DN's system til debat og videndeling for alle organisatoriske enheder. Hvert netværk har således – lige som hver afdeling og hvert udvalg - sit eget arbejdsrum på Podio. Derved er alle debatter og filer/links af relevans for netværkets funktion samlet ét sted, og medlemslisten er de til enhver tid værende medlemmer af netværkets arbejdsrum. Ved at anvende Podio bliver det også let at give andre i organisationen adgang til at dele netværkets informationer uden besværlig og upræcis mailkommunikation. Det sidste har væsentlig betydning for netværkets samarbejde med andre organisatoriske enheder – se afsnittet herom på side 5.
- Netværkstræf er fysiske møder med det primære formål at skabe samhørighed mellem netværkets medlemmer. Den primære kommunikationskanal er virtuel (Podio), men man kommunikerer nu engang bedre med mennesker, som man har mødt i den virkelige verden.
- Præsentationsside på dn.dk: Hvert netværk har en enkel præsentationsside på dn.dk. Formålet med siden er at fortælle potentielle nye netværksmedlemmer om netværkets eksistens. Altså at være rekrutteringskanal for nye netværksmedlemmer.
- DN Torsdag: Alle netværk har mulighed for at få indlæg optaget i DN Torsdag og dermed nå ud til principielt set alle aktive i DN - og i tilgift en hel del ikke-aktive, men interesserede medlemmer og ikke-medlemmer.
- Nyhedsbreve: Alle netværk har mulighed for at producere elektroniske nyhedsbreve til netværkets medlemmer og/eller til interesserede i organisationen uden for netværket.
- En større hjemmeside på dn.dk: For nogle netværk er den primære leverance informationer til brug i andre organisatoriske enheder. Den slags netværk har udover deres præsentationsside en større hjemmeside på dn.dk, hvor informationerne stilles til rådighed for andre.

Organisering

Det er op til hvert enkelt netværk at beslutte sin egen organisering, herunder om netværket skal have en formand. Der er ikke noget sted i DN's formelle regelværk defineret nogen bestemt struktur for netværk - i modsætning til alle andre organisatoriske enheder i DN, der har en eller anden grad af hierarkisk opbygning. For de fleste netværk vil det dog være hensigtsmæssigt, at bestemte netværksmedlemmer påtager sig bestemte roller for at sikre liv og fremdrift i netværket. Det kan være en fordel at lade rollefordelingen gå på skift. Følgende roller anbefales:

- Debat-facilitator, som sikrer at der er en levende debat og udveksling af viden og erfaringer i netværket. Det kan ske ved at gøre opmærksom på spændende artikler eller undersøgelser eller ved at stille åbne spørgsmål om viden og erfaringer, som medlemmerne kan respondere på.
- Arrangør af netværkstræf – gerne flere, så ansvaret ikke ligger på én person. Der kan f.eks. være én, som står for det praktiske, én for dagsorden, én for referat, en for annoncering i DN Torsdag osv.
- Rekrutteringsansvarlig, som reklamerer for netværkets eksistens for at trække flere kvalificerede medlemmer til, og som sørger for at tage godt imod nye medlemmer.
- Dokumentarist, som hen over året samler op på netværkets aktiviteter og resultater, så andre kan følge med. Og som sørger for, at netværkets hjemmeside på dn.dk er opdateret, hvis en sådan side er et af netværkets produkter.

Samarbejde med andre organisatoriske enheder

Som det fremgår af målene for arbejdet i DN's netværk, vil et netværks leverancer overvejen- de skulle ske gennem andre organisatoriske enheder for at få effekt for naturen og miljøet. Her følger en systematisk gennemgang af samarbejdsrelationer og samarbejds måder:

- Afdelingerne: Netværkene samarbejder med afdelingerne på to måder. Dels gennem én-til-én inspiration ved, at afdelingsaktive samtidig er netværksaktive. Dels ved at stille informationer til rådighed for alle afdelinger (og alle andre), jævnfør afsnittet om netværkenes kommunikationskanaler.
- Samrådene: Som udgangspunkt ingen direkte samarbejdsrelationer, men indirekte relationer via de afdelinger, som er omfattet af samrådet. Særlige samarbejdsrelationer gælder for eventuelle regionale netværk.
- De faglige udvalg: Netværkene kan bidrage med input til udvikling af emner inden for udvalgets arbejdsområde baseret på lokale erfaringer – i sin enkleste form ved at udvalgsformanden og eventuelle andre interesserede udvalgsmedlemmer indgår i netværkets arbejdsrum på Podio. I særlige situationer kan det også være relevant for et netværk at sende repræsentanter til udvalgs møder, seminarer og lignende, f.eks. til forbedelse af en større planlagt lobbyvirksomhed.
- Repræsentantskabet: Netværk med mindst 15 medlemmer har ret til at sende en observatør med taleret til REP-møderne.
- Forretningsudvalget: Netværkene kan bidrage med input til politikudvikling og lobbyvirksomhed baseret på lokale erfaringer. For at sikre viden i FU om de enkelte netværks aktiviteter er ét eller flere FU-medlemmer tilknyttet hvert netværks arbejdsrum i Podio.
- Sekretariatet: Netværkene kan bidrage med input til politikudvikling og lobbyvirksomhed baseret på lokale erfaringer. Og omvendt kan Sekretariatet bruge netværkene som en effektiv kommunikationskanel til de aktive, som arbejder med et bestemt emne. Begge dele håndteres enkelt ved, at relevante medarbejdere indgår i netværkets arbejdsrum i Podio. Alle netværk har som minimum én medarbejder/kontaktperson i sit arbejdsrum.

Ressourcer

Som andre organisatoriske enheder er netværk *midler* i DN's arbejde – ikke mål. Et godt netværk er derfor nettobidragyder forstået på den måde, at netværkets ressourcetræk er mindre end effekten af netværkets arbejde. Mange netværks-output, f.eks. øget engagement hos en gruppe frivillige, er imidlertid svært målbare. Derfor kan der ikke laves noget præcist regnestykke for, om et netværk er nettobidragyder eller ej. Men *tankegangen* ligger bag kriterierne for bevilling af netværksressourcer.

Den økonomiske ramme for netværkenes ressourcetræk besluttet år til år af Repræsentantskabet i forbindelse med vedtagelse af DN's aktivitetsplan og budget.

Basisydelse: Alle netværk kan trække på følgende ydelser i Sekretariatet:

1. En præsentationsside på dn.dk.
2. Et arbejdsrum i Podio med tilhørende vejledning/kursus.
3. Adgang til at sende nyhedsbreve i DN's nyhedsbrevs-system.
4. Oprettelse i Podio af nye netværksmedlemmer.
5. En årlig opdatering af "medlemslisten", dvs. et tjek af, om de medlemmer, der indgår i netværkets arbejdsrum på Podio, stadig ønsker at være der.

Netværkstræf: Alle netværk, som ønsker det, kan holde ét årligt netværkstræf efter aftale med Sekretariatet, idet nedenstående rammer som udgangspunkt gælder:

1. Mindst 15 deltagere.
2. Hvis overnatning, da på vandrehjem eller tilsvarende.
3. Transportrefusion efter samme regler som for afdelinger.

Yderligere ressourcer kan tildeles efter ansøgning til Projektpuljen, idet følgende kriterier taler for bevilling:

1. Velbegrunder afvigelse fra kriterierne for netværkstræf.
2. Konkret formål med et operativt afløb til fordel for DN's formål og/eller organisationen.
3. Viser nye veje i foreningens organisationsudvikling.
4. Har positiv effekt på medlemsfastholdelse og/eller medlemstegning.
5. Er delvist eksternt finansieret eller på anden måde eksternt støttet.

Procedurer

Da netværk ikke kan tegne DN og dermed ikke udøve "magt", er netværk befriet for det bureaukrati, der i demokratiske organisationer altid er en tro følgesvend til magtudøvelse. For DN's netværk gælder kun følgende procedurer:

- Årsberetning: Hvert netværk skal udarbejde en kort årlig redegørelse, som dokumenterer netværkets aktiviteter i forhold til de tre mål, som Repræsentantskabet har opstillet for netværkenes arbejde. Årsberetningen/redegørelsen skal foreligge i netværkets arbejdsrum i Podio ved udgangen af januar måned, hvorefter Sekretariatet vil lægge den på netværkets præsentationsside på dn.dk og informere herom i DN Torsdag.
- Oprettelse af netværk sker ved at Sekretariatet opretter et arbejdsrum i Podio og en præsentationsside på dn.dk.
- Nedlæggelse af netværk sker ved Sekretariatets foranstaltning, hvis der i et år har været ingen eller meget beskedent aktivitet i netværkets arbejdsrum i Podio, og hvis der ikke har været andre aktiviteter, f.eks. dokumenteret gennem en årsberetning.
- Indmeldelse i et netværk sker ved at man anmelder sin interesse herfor til Sekretariatet, som herefter vil give medlemmet adgang til netværkets arbejdsrum i Podio.
- Udmeldelse af et netværk sker ved at man forlader netværkets arbejdsrum i Podio.

Om Årsberetningen: Der er ingen form- eller andre krav til den. Dvs. at den i den yderste konsekvens kan bestå af 10 linjers tekst. Men den sidestiller netværkene med DN's øvrige organisatoriske enheder, som alle er mødt af krav om at dokumentere deres arbejde: Afdelingerne i form af en beretning til årsmødet, de faglige udvalg i form af referater af deres møder og Forretningsudvalget bl.a. i form af en status for gennemførelse af årets Aktivitetsplan.

Der er to formål med årsberetningen: Dels at give netværkets egne medlemmer et overblik over netværkets status og derved en anledning til at byde ind med udviklingsmuligheder - altså et led i at holde netværket levende. Dels at give udenforstående et indblik i netværkets arbejde og derved en anledning til at melde sig ind.

Evaluering

Når rammerne for DN's netværk forventeligt er vedtaget i juni 2014, skal de have tid til at virke. Men da netværk stadig er en forholdsvis ny organisatorisk enhed i DN, bør der inden alt for længe være mulighed for at justere rammerne på baggrund af erfaringerne. Derfor lægger FU op til, at rammerne for DN's netværk evalueres, når de har virket i to år, dvs. i juni 2016.

Bilag 1: Oversigt over DN's netværk pr. februar 2014

Antal medlemmer: Pr. januar 2012 blev der i forbindelse med Demokratiudredningen lavet en optælling af netværksmedlemmer baseret på registrering i DN's medlemssystem. Dengang var der 7 landsdækkende interessenetværk med tilsammen 148 unikke medlemmer, hvoraf nogle var med i flere netværk. 74 procent af medlemmerne var tillige aktive i en afdelingsbestyrelse. Efterfølgende er netværks-registrering overgået til "selvregistrering" i Podio. Tallene i tabellen stammer herfra og er antal af medlemmer i Podio-arbejdsrummet minus ansatte og medlemmer, der kun er registreret med emailadresse (idet de må formodes ikke at have været inde i arbejdsrummet).

Om Andre typer netværk: Disse er netværk for alle dem, der lokalt arbejder med et særligt emne og har gennemført kursus på Naturens Universitet. Her deler medlemmerne erfaringer og får gode råd og info fra Sekretariatsmedarbejdere ift. at udføre den konkrete opgave lokalt. Der afholdes ikke træf eller koordineringsgruppemøder.

Om Planlagt træf: Der blev i september 2013 skrevet til alle netværk og opfordret til at begynde at planlægge næste års netværkstræf for at få netværkstræffet med i årets kursuskatalog for Naturens Universitet. Kun Skovnetværket og Naturplejenetværket reagerede, og derfor er det kun disse, der er nævnt. Andre netværkstræf kommer sandsynligvis til hen ad vejen.

"Klassiske" netværk	Antal medlemmer	Afholdt træf i 2013	K-gruppe	Planlagt træf i 2014	Lever i Podio
Agenda 21 Netværket	24				
Biodiversitetnetværket	33	Aflyst			X
Byens natur-netværket	25	X			X
Jagtnetværket	26	X			X
Klimanetværket	37	X	X		
Landbrugsfagligt Netværk	43	X X	X	X	X
Lys og lyd-netværket	23				
Naturplejenetværket	58	X		X	X
Skovnetværket	65			X	X
Andre typer netværk					
Naturguidenetværket	74				X
Kommunikationsnetværket	34				X
Webredaktør	53				X
Podio superbruger	10				X

Bilag 2: Formalia for DN's netværk

Repræsentantskabet besluttede i november 2013, at netværk ikke længere skal kunne opnå stemmeret i REP, men at landsdækkende netværk med mindst 15 medlemmer fremover skal have ret til at deltage i REP-møderne som observatører med taleret.

Vedtægtsændringen blev besluttet med 120 stemmer for, 33 imod og 11 hverken for eller imod, hvilket i forbindelse med vedtægtsændringer var såkaldt ikke-kvalificeret flertal. Det betyder, at den vil blive genfremsat på REP-mødet i april 2014, hvor den vil kunne vedtages med almindeligt flertal blandt de fremmødte sammen med konsekvensændringer i netværkenes forretningsorden. Under forudsætning af, at det sker, vil netværkenes vedtægter og forretningsordener herefter se ud som beskrevet nedenfor.

Forretningsordenens § 3 om udgiftsdækning kan ses som det formelle ophæng for FU's vedtagelse af rammer for DN's netværk. Det svarer til, at FU også har vedtaget regler for afdelingernes økonomi – i tilfældet netværk blot med et mere eksplicit strategisk udgangspunkt i form af de mål for netværkene, som Repræsentantskabet har vedtaget.

Vedtægt for netværk

Medlemmer af Danmarks Naturfredningsforening med interesse for et bestemt emne kan slutte sig sammen i et netværk.

Netværk arbejder med inspiration og idéudvikling på tværs af de øvrige organisatoriske enheder i Danmarks Naturfredningsforening.

Netværk skal virke for at fremme foreningens formål.

Forretningsorden for netværk

§ 1. Formål. Netværk arbejder med inspiration og idéudvikling på tværs af de øvrige organisatoriske enheder i Danmarks Naturfredningsforening, jævnfør vedtægternes § 8, stk. 1.

Stk. 2. Netværk kan således ikke tegne DN over for eksterne parter.

§ 2. Medlemmer. Netværk består af medlemmer af Danmarks Naturfredningsforening, som har valgt at slå sig sammen for at dyrke en fælles interesse med henblik på at fremme foreningens formål, jævnfør vedtægternes § 8, stk. 1.

Stk. 2. Man bliver medlem af et netværk ved at meddele sin interesse herfor til DN's sekretariat.

§ 3. Udgiftsdækning. Udgifter forbundet med aktiviteterne i netværket dækkes efter regler, som fastsættes af forretningsudvalget.

Bilag 3: Om netværkenes input til politikudvikling og lobbyvirksomhed

Et kritisk punkt i de senere års diskussioner om netværk er, om netværkene kan have en berettiget forventning om at være *særlige* bidragydere til DN's politikudvikling og lobbyvirksomhed. Problemstillingen har været specielt nærværende for Klimanetværket, Landbrugsfagligt Netværk og Jagtnetværket, og den er sandsynligvis stadig det største diskussionspunkt i forbindelse med netværkene. Derfor er det vigtigt, at den bliver afklaret i forbindelse med den proces, vi nu er i gang med. Denne redegørelse er et bidrag til at kvalificere afklaringen.

Om faglighed

Fra en række af netværkene har det været fremført i de sidste par års debat, at netværkene er væsentlige *faglige* bidragydere til arbejdet i DN. I forlængelse heraf har netværkene forventet, at Sekretariatet og FU rutinemæssigt burde rådføre sig med relevante netværk forud for relevante lobbyaktiviteter.

Fra Sekretariatet har det været fremført, at succesfulde lobbyaktiviteter ofte kræver en hurtighed, som er uforenelig med at involvere et netværk, og at Sekretariatet i øvrigt besidder den nødvendige faglige ekspertise eller enkelt kan få den via Sekretariatets faglige netværk på forskningsinstitutioner mv., herunder medlemmerne af de faglige udvalg. Bag ved Sekretariatets umiddelbare skepsis ligger også en frygt for at blive involveret i mere foreningsbureaukrati, som vil tage tid fra det udadrettede arbejde med/mod samfundets beslutningstagere.

I vedtægternes/foreningens selvforståelse er de faglige udvalg *stedet*, hvor den faglige viden er samlet i DN. Og dermed *stedet*, hvor Sekretariatet og FU får faglig ammunition til arbejdet med det ene af de to ben, som DN står på, nemlig det nationale lobbyarbejde. Det har hidtil også været underforstået, at "faglig" skal forstås som "dokumenteret faglig kompetence" – almindeligvis udmøntet i en universitetsgrad eller lignende på et snævert afgrænset fagligt område og som regel suppleret af forskningsaktiviteter.

Den ovenfor skitserede klassiske forståelse af faglighed er i dagens DN naturligvis ikke dækkende for DN's "forsyning" med faglige argumenter som grundlag for i sit naturpolitiske arbejde. Rigtig mange af DN's lokale aktive har høj faglig viden, tilvejebragt i deres professionelle liv eller som amatører på højt niveau. Lige som rigtig mange lokale aktive *ikke* har – og heller ikke behøver at have – høj faglig viden om DN's arbejdsområder, men til gengæld *holdninger* og *engagement*.

DN's netværk vil som udgangspunkt være befolket af medlemmer, der alle har holdninger og engagement, og hvor *nogle* tillige har høj faglig viden om netværkets emne. Det betyder, at netværkene ikke *pr. definition* er leverandører af faglig viden, som kan matche eller overgå det faglige niveau i Sekretariatet og de faglige udvalg eller hos fagligt højt kvalificerede medlemmer af en afdelingsbestyrelse. Men det betyder, at et netværks input fortjener at blive vurderet på sit *indhold* – på linje med input fra øvrige organisatoriske enheder og enkeltpersoner.

Det ideelle landbrugsnetværk – et eksempel

Sekretariatets landbrugsmedarbejdere er agronomer og besidder derfor høj generel faglighed i landbrugsspørgsmål. De har også et veludbygget personligt netværk af landbrugskyndige mennesker i form af tidligere kolleger og nuværende samarbejdspartnere i universitetsverdenen mv. Mange af medlemmerne i foreningens faglige udvalg er forskere i specifikke emner med relation til landbrugsspørgsmål. Tilsammen besidder Sekretariatets landbrugsmedarbejdere og enkeltmedlemmer af DN's faglige udvalg derfor en høj landbrugsfaglig viden. Og hvis den viden i specifikke sammenhænge ikke er tilstrækkelig, kan de hurtigt og enkelt trække på deres faglige netværk på universiteter mv.

Derimod besidder de ikke nødvendigvis *erfaringer* for, hvordan samfundets regulering af landbruget fungerer i praksis – i "den virkelige verden" uden for Masnedøgade og forskningsinstitutionerne. Det gør derimod DN's afdelinger, der jo pr. definition befinder sig i og dagligt arbejder med "den virkelige verden".

Ideelt set byder DN's afdelinger derfor ind til Sekretariatet (og dermed de faglige udvalg og FU) med *erfaringer* om, hvordan samfundets regulering af landbruget virker ude i den lokale virkelighed. Og ideelt set kan de erfaringer nyttiggøres i foreningens nationale lobbyarbejde for mere natur- og miljøvenlig regulering af landbruget. Det er det samspil mellem det lokale og det nationale, som er *kernen* af DN. Vores adelsmærke. Det som vi er organisatorisk indrettet efter. Det som afskiller os fra de fleste andre natur- og miljøorganisationer.

I den sammenhæng er det en kæmpe styrke for foreningen at have et netværk af lokale aktive, der har fingeren på pulsen, fordi de arbejder med landbrugssager i deres kommune eller region. Og det går flere veje i organisationen: Netværkets medlemmer inspirerer hinanden. Netværket bidrager som nævnt med erfaringer, som kan styrke den nationale lobbyvirksomhed. Og Sekretariatet (og FU og de faglige udvalg) har en effektiv kommunikationskanal, der kan bringe ny viden og gode idéer ud til lige præcis de aktive, der arbejder med landbrug ude i virkeligheden. Altså et skoleeksempel på organisatorisk synergi.

Det er selvfølgelig fornemt, hvis et netværks erfaringsopsamling sker på et højt fagligt niveau. Men for den repræsentativt forankrede politikformulering er det sekundært i forhold til, at der overhovedet *sker* en erfaringsopsamling.

Derimod har graden og kvaliteten af faglighed i et netværks aktiviteter stor betydning for værdien af den inspiration og viden, netværkets deltagere og aftagere kan få ud af det. Høje grader og kvaliteter af faglighed kan imidlertid ikke reguleres eller forudsættes for DN's netværk, hvortil der jo er "fri adgang". Man kan håbe på dem og søge at fremme dem, men ikke pr. definition beslutte, at de er der. Dette i modsætning til ansatte i Sekretariatet eller medlemmer af faglige udvalg, hvor dokumenteret faglig kompetence er en forudsætning for ansættelse eller valg.

Når et højt fagligt niveau opnås i et netværk, vil det naturligt smitte af på de bidrag til andre organisatoriske enheder, som netværket leverer – hvad enten det sker med netværket som formel afsender eller fra højt inspirerede og vidende enkeltmedlemmer. I "det kvalificerede og kvalificerende demokrati" (bilag 4) er det ikke afsenderbetegnelsen, men argumenternes lødighed, der styrer indflydelsen.

Kan vi have netværk, som primært er "politiske"?

Da DN jo – heldigvis – består af politisk tænkende mennesker, er det logisk, at et ideelt landbrugsnetværk, som skitseret ovenfor, fra tid til anden vil kunne bidrage med input til DN's politikudvikling. Lige som det er logisk, at et sådant netværk vil blive inddraget i forberedelsen af større planlagte lobbyinitiativer. Alt andet ville være spild af viden og dermed spild af en af DN's vigtigste ressourcer. Men et sådant netværk har ikke som sit eneste eller primære mål at bidrage til politikudvikling og lobbyvirksomhed. Det er et biprodukt af arbejdet med at kvalificere det lokale arbejde i landbrugsspørgsmål.

Spørgsmålet er så, om *nogen* netværk kan have politikinput som primær leverance, dvs. uden rod i (udbredte) lokale erfaringer. I så fald måtte man tænke på det som en slags intern politisk pressionsgruppe med det primære formål at ændre en demokratisk vedtaget politik og/eller at ændre foreningens lobbyvirksomhed inden for et bestemt område. Og i så fald ville det være en slags udenomsparlamentarisme i forhold til "det kvalificerede og kvalificerende demokrati", som Repræsentantskabet i november 2013 vedtog skulle være den gældende demokratiforståelse i DN (bilag 4).

Demokratiet i DN udspiller sig i en enstrenget magtstruktur fra afdelinger til Repræsentantskab til Forretningsudvalg *under inddragelse af* – citat: "de mange gode idéer, synspunkter, holdninger og argumenter, der findes blandt de mange vidende og engagerede mennesker i organisationen, uanset om man er valgt til at repræsentere nogen eller ej". Dvs. at *alle* har mulighed for at komme til orde og en berettiget forventning om at blive hørt.

I det lys er det svært at se berettigelsen af, at et netværk har det som sin primære opgave at ændre politikker, lobbyaktiviteter og prioriteringer, som er demokratisk vedtaget i forbindelse med politikudvikling og vedtagelse af aktivitetsplaner. Og som Sekretariatet og forretningsudvalget derfor er forpligtet til at følge.

Men det er selvfølgelig demokratisk legitimt, at et netværk søger indflydelse i de demokratiske processer, der fører frem til Repræsentantskabets vedtagelser. I den sammenhæng har Repræsentantskabet besluttet at åbne sig over for netværkene ved at give dem møde- og taleret på DN's REP-møder. Og i øvrigt vil rigtig mange netværksmedlemmer i praksis kunne deltage med stemmeret iført deres kasket som medlem af en afdelingsbestyrelse.

Med i billedet hører, at et samlet politikinput fra et helt netværk, hvor der sidder mange mennesker med vidt forskellige holdninger, nok er en umulighed. Dermed vil der i realiteten være tale om enkeltpersoners eller mindre gruppers input, som de lige så vel kan komme med uden at sidde i et netværk. I det kvalificerede og kvalificerende demokrati er jo ikke antallet af formelle med-afsendere af input, der afgør argumenternes legitimitet. Det er deres faglige kvalitet – og i den sidste ende Repræsentantskabets dom.

Når alt det er sagt, er enkeltmedlemmer med afvigende holdninger i forhold til Repræsentantskabets flertal eller det af Repræsentantskabet valgte Forretningsudvalg, selvfølgelig i deres gode ret til at slå sig sammen i en pressionsgruppe eller en kaffeklub med det primære formål at ændre de demokratisk vedtagne politikker og/eller prioriteringer. Det er et velkomment element i at holde foreningsdemokratiet levende. Men det ligger uden for rammen af, hvad meningen er med DN's netværk. Og dermed uden for rammen af, hvad foreningen kan servicere og finansiere.

Bilag 4: DN's demokratiforståelse

- vedtaget af Repræsentantskabet i november 2013 som en del af konklusionerne på opfølgningen af DN's Demokratiudredning.

Det kvalificerede og kvalificerende

Demokrati

Et **repræsentativt** demokrati baseret på afdelingerne og med en enkel magtstruktur bestående af afdelingsbestyrelser, forretningsudvalg og repræsentantskab.

Et **oplyst og inddragende** demokrati, hvor foreningens beslutningskompetente forsamlinger træffer kvalificerede beslutninger gennem en kvalificerende inddragelse af de mange gode idéer, synspunkter, holdninger og argumenter, der findes blandt de mange engagerede og vidende mennesker i organisationen – uanset om man er valgt til at repræsentere nogen eller ej.

Et **gennemsigtigt** demokrati, hvor der på den ene side er en klar magtfordeling, som gør foreningen handlekraftig. Og på den anden side er en udbredt åbenhedskultur, som betyder, at magtudøvelsen bygger på *argumenter* og *oplyst* debat.